

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termen a recursului și restituirea recursului declarat de avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov,

în cauza de insolvabilitate privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Oson-Auto”,

împotriva încheierilor din data de 20 octombrie 2016 ale Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2rci-89/24
PIGD 2-11151998-01-2rc-26112024)*

Restituirea recursului depus în afara termenului legal. Cererea de repunere în termen este neîntemeiată și nu este justificată.

Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *președinte*,

Ion Malanciuc

Diana Stănilă, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 22 septembrie 2011 debitorul SRL „Oson-Auto”, în persoana directorului Olga Usov, a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate. (f.d. 4-5, vol.I)

2. Prin încheierea din data de 26 septembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL „Oson-Auto”. (f.d. 2-3)

3. Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din data de 01 decembrie 2011 a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Oson-Auto”, în calitate de administrator al insolvabilității fiind numit ÎI „Ipati Diana”. (f.d.176-177)

4. Prin încheierea din data de 11 octombrie 2012 Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de demisie înaintată de către ÎI „Ipati Diana”, administratorului procesului de insolvabilitate SRL „Oson-Auto”, a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate al SRL „Oson-Auto” pe Dumitru Cucu. (f.d.13-14, vol. II)

5. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 22 octombrie 2014 a dispus intrarea imediată în procedura de faliment simplificat a SRL „Oson-Auto”, a dispus numirea în funcție de lichidator al SRL „Oson-Auto”, ÎI „Gîrleanu Nataia”. (f.d. 28-30, vol.II)

6. Prin încheierea din data de 22 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de demisie a administratorului insolvabilității al SRL „Oson-Auto”, ÎI „ Cucu Dumitriu”. (f.d.33-34, vol.II)

7. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 20 octombrie 2016 a admis cererea lichidatorului SRL „Oson-Auto” Natalia Gîrleanu privind determinarea și încasarea remunerației, a încasat de la Olga Usov în beneficiul lichidatorului Natalia Gîrleanu suma de 252 000 lei în calitate de remunerație pentru perioada 22 octombrie 2014-20 octombrie 2016 și suma de 2 950 lei în calitate de cheltuieli a lichidatorului pe perioada procesului de insolvabilitate. (f.d. 75-76, vol.II)

8. Prin încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea administratorului procesului de insolvabilitate al SRL „Oson-Auto” Dumitru Cucu, s-a încasat de la Olga Usov în beneficiul lui Dumitru Cucu suma de 48 000 lei în calitate de remunerație pentru perioada 11 octombrie 2012-22 octombrie 2014 și suma de 2 500 lei în calitate de

cheltuieli a lichidatorului pe perioada procesului de insolvabilitate. (f.d. 77-79, vol.II)

9. Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din data de 20 octombrie 2016 a aprobat raportul de lichidare a SRL „Oson-Auto”, a încetat procedura simplificată a falimentului în privința SRL „Oson-Auto”, în legătură cu lichidarea debitorului, a dispus radierea SRL „Oson-Auto” din registrul de stat al persoanelor juridice. (f.d.80-81, vol.II)

10. În data de 18 noiembrie 2024 avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, a depus recurs împotriva încheierilor din data de 20 octombrie 2016 ale Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea recursului în termen, admiterea recursului, casarea încheierilor și remiterea cauzei la re judecare. (f.d.92-94, vol.II)

11.În motivarea solicitării privire repunerea în termen a recursului recurenta a menționat că încheierile nu au fost aduse la cunoștința acesteia și nici expediate pentru cunoștință, despre existența acestora a aflat în octombrie 2024 din spusele vecinei. Totodată a comunicat că din 27 ianuarie 2015 locuiește în Federația Rusă.

12. În data de 01 septembrie 2011 a eliberat procură prin care a împuternicit pe Vasiliu Beșelea să-i reprezinte interesele în cadrul procesului de insolvabilitate, însă nici ea nici acesta nu a fost citat și nu li s-a comunicat actele de procedură.

13.Cu referire la ilegalitatea încheierilor contestate recurenta a evidențiat că de la momentul intentării procedurii de insolvabilitate societatea careva bunuri sau active nu a avut, deci nu este clar care a fost raționamentul ținerii acestei timp de 2 ani în procedura falimentului simplificat.

14.Avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, a susținut că sumele dispuse spre încasare cu titlu de remunerații și cheltuieli legate de procedura de insolvabilitate sunt exagerat de mare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 reglementează că:

„Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

16. Art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare la data emiterii încheierilor contestate prevedea:

„Hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de

activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 116 din Codul de procedură civilă statuează că:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).”

19. Art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

20. Art. 426¹ alin. (1) lit. a), (2) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen. Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

21. Art. 428, alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge cererea cu privire la repunerea recursului în termen și prin prisma dispozițiilor art. 426¹ alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă restituie recursului declarat de către avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, din următoarele considerente.

23. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată, că Curtea de Apel Chișinău prin încheierile din data de 20 octombrie 2016 a admis cererile lichidatorului SRL „Oson-Auto”, Natalia Gîrleanu și a administratorului insolabilității SRL „Oson-Auto”, Dumitru Cucu privind determinarea și încasarea remunerațiilor.

24. Recurenta a contestat încheierile instanței de insolabilitate, în data de 18 noiembrie 2024, solicitând repunerea în termen a recursului, or, nu a cunoscut despre existența acestora, deoarece, din anul 2015 locuiește în Federația Rusă, precum și faptul că, nici aceasta, nici reprezentantul împuternicit în baza procurii nu a fost citat și nu li s-a comunicat încheierile contestate.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază, că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de recurs este prevăzut de o normă imperativă și anume art. 8, alin.(1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care la data emiterii încheierilor stipula că începutul curgerii termenului de depunere a recursului împotriva hotărârilor și a încheierilor, este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea hotărârii sau încheierii și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

26. Prin urmare, faptul neparticipării la pronunțarea încheierilor, momentul notificării/comunicării încheierilor judecătorești participanților la proces, nu influențează data de când începe să curgă termenul de 15 de zile de contestare a încheierilor prin depunerea cererii de recurs.

27. Legiuitorul prin instituirea termenelor procedurale a urmărit respectarea regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, care pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, iar pe de altă parte contracarează exercitarea cu rea-credință de către participanții la proces a drepturilor procedurale.

28. Completul de judecată atestă că avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, a contestat încheierile instanței de insolvență din 20 octombrie 2016 cu mult peste termen, abia la 18 noiembrie 2024, respectiv cu o vădită încălcare a termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței în vigoare la apariției dreptului de contestare.

29. În context, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție. În cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

30. Prin recursul înaintat recurenta a solicitat repunerea în termen, invocând faptul că din anul 2015 locuiește în Federația Rusă și nu a cunoscut despre existența acestor încheierii, iar instanța de insolvență nu a citat-o și nu i-a comunicat încheierile contestate.

31. La acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că legiuitorul, prin prisma art. 116 din Codul de procedură civilă, a reglementat instituția repunerii în termenul de contestare omis, totodată a condiționat această posibilitate prin anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

32. Lucrările dosarului atestă că cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Oson-Auto” a fost depusă în data de 22 septembrie 2011 de către directorul Olga Usov. (f.d. 4-5, vol.I)

33. Astfel, instanța de recurs apreciază critic alegațiile recurente privind repunerea în termen, or, acesta nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat mai mult de 7 ani, să depună o cerere de recurs, odată ce procesul de insolvență a fost intentat din 2011, la cererea introductivă depusă de către directorul SRL „Oson-Auto”, Olga Usov.

34. Argumentul recurente precum că, începând cu 27 ianuarie 2015 locuiește în Federația Rusă, nu este plauzibil în condițiile în care nu a probat ce a împiedicat-o să se intereseze de soarta dosarului și să solicite de la instanța de judecată informații și copiile actelor judecătorești emise de către instanța de insolvență sau de la reprezentantul împuternicit să-i reprezinte interesele în cadrul procesului de insolvență, Vasiliu Beșelea în baza procurii eliberate la 01 septembrie 2011. (f.d.170, vol.I)

35. La rândul său Olga Usov nu a probat faptul că a întreprins toate măsurile pentru a afla despre soarta dosarului, rezultatul examinării cererii introductive depuse de către aceasta și că aceste tentative nu s-au soldat cu succes. De altfel, ea ca director al debitorului, care a solicitat intentarea procesului de insolvență față de societatea fondată avea obligația de a se interesa de soarta dosarului în intervale rezonabile de timp.

36. Conform jurisprudenței CtEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

37. Prin prisma art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, or în cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Bună-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

38. De altfel, instanța de recurs reiterează, că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prin prisma art. 15 din Codul de procedură

civilă, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

39. În urma celor relatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide ca fiind neîntemeiată și neprobată cererea recurente cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului și restituie recursul declarat de către avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, din motivul depunerii acestuia în afara termenului legal, or, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel.

40. Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

41. Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a recursului.

42. Sub acest aspect instanța de recurs notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

43. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele, ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

44. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că respingerea cererii cu privire la repunerea în termen a recursului și restituirea acestuia ca fiind tardiv este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților

Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a încheierilor judecătorești emise în instanța de insolvență și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

45. În așa mod, instanța de recurs concluzionează, că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de către avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, împotriva încheierilor din 20 octombrie 2016 ale Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

46. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 426¹, alin.(1), lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de către avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, cu privire la repunerea în termen a recursului.

Restituie recursul depus de către avocatul Vitalie Malai în interesele Olgăi Usov, împotriva încheierilor din 20 octombrie 2016 ale Curții de Apel Chișinău emise în cauza de insolvență privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Oson-Auto”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă